

DÉL-BÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
18Szerkesztőség: Femplomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szm
Sürgőny cím: Dél-Bácska. Telefon 137 sz.NOVISAD, 1925 JANUÁR HÓ 23
PÉNTEKElőfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1½ Dinár

Ha becsületesen szereted gyermekeidet február 8-án a Magyar Pártra add le szavazatodat!

A hanyatló fascizmus

Az olasz fascizmus egyik leghangosabb vezetőembere, Farinacci, aki Cremonában uralkodik Mussolini jóvoltából, újságjában, a Cremona Nuova-ban a legutóbbi politikai krízis alkalmából a következőket írta:

„Az olasz parlamenti ellenzék már megpróbálta a De profundis-t énekelni fölöttünk. Mi viszont biztosíthatjuk őket, hogy annyira élők és egészségesek vagyunk ma is, mint talán még soha és csak kacagunk azon, ha közeli verekedőnkől fecsegnek... Mussolini feljogosított, hogy mindenkinek, mindennap megismételjük, hogy ő keményen a hatalmon van és szó sem lehet arról, hogy azt föladja... A megbuktatására nem elég az, hogy a közönség fejét nyomtatott papírosokkal tömjék tele. Minket ilyen eszközökkel nem lehet elkergetni. Ahhoz, hogy sikerüljön vagy mindannyiunkat a börtönbe kell zárni, vagy a temetőbe vinni.”

Ez a nagyhangú kijelentés élesen megvilágítja az olasz helyzetet. Sem sajtókampánnyal, sem parlamenti eszközökkel nem lehet megfosztani a hatalomtól azokat, akik ilyesmire nem adnak semmit. Mussolininek forradalmi eszközökkel, erőszakkal kerültek a hatalomra. Csak az erőszak, a normális, mindennapi politikai kockázatnál nagyobb kockázat az, amely kezeikből a hatalmat megint kiragadhatja. Az olasz ellenzék azonban ilyen kockázatokra nem hajlandó s a passzivitás roszdás fegyverét nyugodtan semmibe veszi a különböző fegyverekkel is szembezállni elszánt „Duce.”

A fascizmus helyzete pedig Olaszországban határozottan megszilárdult. Egy modern és nagy európai országot terrorral kormányozni tartósan nem lehet. Az elégtelenség a legnagyobb nyomás alatt is utat tör magának. Mussolini pártja Itáliában ma már kétségtelesen és láthatóan kisebbség. De egy elszánt, erős kisebbség, amely ellen csak egy elszánt és erejét felhasználni tudó többség tud boldogulni. A fascizmus ereje organizációjában van, amelynek kíméletlen kihasználásában semminemű alkotmányos, vagy morális szempontok nem akadályozzák.

Mussolini, mint miniszterelnök, rendelkezik az olasz állam adminisztrációja és Olaszország törvényes hadereje fölött. De Mussolininek, a fascista vezérnek emellett rendelkezésére áll egy felfegyverzett, külön párt-milícia is, mely a régi Róma pretorianus gárdájának szerepét játszva, arra van hivatva, hogy a fascizmus uralmát az ország egész területén biztosíthassa. Ez a hadsereg a politikai ellenfelekkel szemben háborút viszen a polgárháború legszörnyebb fegyvereivel. A milícia vezetőjére, Balbo tábornokra például letagadhatatlanul rábizonyították, hogy az ő rendelkezésére álltak a győzelem után egy Don Minzoni nevű katolikus papot, akinek politikai szereplése nem tetszett a fascista hadsereg fejének.

Mussolini többször kijelentette, hogy a fascizmusnak ez a „heroikus” korszaka lezáródott és a párt átér a békés kormánytevékenység terére. De a „Duce” maga sem bír az embereivel s a belpolitikai erőszaknak egyszer szabadjára bocsátott szellemét az olasz állam érdekében újra leláncolni képtelen. A körülbelül 200 ezer főt kitevő fascista hadsereg így ráfekszik az egész olasz állami életre, meggátol minden szabad mozgást és elfojt minden ellenvéleményt.

Kezdetben, amíg a fascista mozgalom igen erős idealizmus hevitette, a helyzet türethetőbb volt. De azóta, mint minden győzelmes forradalom után az ország törtetői és iparlovagjai megtalálták a módját, hogy az új helyzetet saját céljaikra használják ki s a törvényen kívüli és törvény fölötti hadsereget a legalsórendűbb politikai és gazdasági machinációk szolgálatába állítják. A fascizmusnak ezt az állami adminisztrációk fölé helyezését, amely elkerülhetetlenül korrumpálja és anarchiába taszítja Olaszország törvényes közigazgatását és törvényes hadseregét, támadja leginkább az olasz ellenzék. Es ez az, ami az olasz nép nagy többségének véleményében is a fascista uralom legveszélyesebb pontja. Az olasz nép véleménye azonban nem nyilvánulhat meg a fascista hatalmának fölbontásában, mert a fascista hadsereg megszállva tartja Olaszország legfonto-

sabb stratégiai és vasuti csomópontjait, hogy veszély esetén megvédje az országot szívesen kezében tartó párt uralmát.

Mussolini, rövid ingadozás után, ma elszántabbnak látszik, mint valaha, hogy ezt a minden részletében kidolgozott terror-masineriát továbbra is felhasználja hatalmának biztosítására. Egyelőre nem látni, hogy az olasz népek elégtelent nagy többsége a természetlen politikai passzivitás és tiltakozáson kívül mivel reagál a fascizmus újabb erőszak-hullámára. Fascista csoportok kihívó hangon hirdetik egész Olaszországban az új jelszót! „Ecco la seconda condanna” — „Íme, itt van a fascizmus második hulláma”. A mindjobban terjedő elégtelenség azonban bizonytalanná teszi, hogy ezt a valószínűleg nem hosszú életű második hullámot egy harmadik hullám követi-e még?

Rádicsék csak a választásig maradnak börtönben

A Rádics elleni okiratok nem tartalmaznak vádanyagot — A kormány hazaárulással fogja vádolni Rádicsot és híveit

Ujabb okiratok
BEOGRAD. Kormánypárti és ellenzéki körökben egyaránt Rádicsék újabb letartóztatásának kérdésével foglalkoznak. A kormány, de különösen Pribicevics pártja megiehető idegességgel fogadta a báni szék döntését. Maximovics Bóza belügyminiszter ugyan enyhíteni akarja a kormány kellemetlen meglepetését alábbi nyilatkozatával, de ez mit sem változtat a tényeken.

— A kormány meg van elégedve a báni tábla határozatával. A báni tábla döntése a kormány álláspontját igazolja, hiszen elutasította a vádtanácsnak azon határozatát, amelyben eljettette a vádat Macsekék és társaik ellen. Az újabb nyomozás igen sok tisztázatlan körülményre fog világosságot deríteni és a pártatlan bíróság ítélete elé a legnagyobb nyugalommal tekint az egész ország.

A minisztertanács tegnap délelőtt és délután tartott ülést, amelyen a helyzetről tárgyaltak. A kormányhoz közelálló körök szerint most olyan vádatokat akarnak emelni Rádics hívei ellen, amelyeknek alapján a törvényszék feltétlenül el fogja ítélni a horvát köztársasági parasztpárt vezetőit.

Ellenzéki körökben ezzel szemben az a vélemény, hogy a kormány sohasem fog majd komolyabb vádatokat emelhetni Rádicsék ellen és a folytonos letartóztatásokkal csak azt akarja elérni, hogy legélesebb ellenzékének vezetői a választás alatt börtönben üljenek. A választások után meg fogják szüntetni az üldözéseket és a letartóztatottakat mind szabadlábra helyezik.

Tüntetések Zagrebban

A rendőrség feloszlatta a tüntető tömegeket — A zagrebi törvényszék gyorsan intézi Rádicsék ügyét

Zagreb. Tegnap több helyen tüntetés volt a letartóztatott Rádicspárti képviselők mellett és a hatóságok ellen. Délután 5 órakor több száz főnyi tüntető tömeg a Medulica utcán át az Illicára tartott, ugyanakkor a Vlaska utcában is összeverődött több száz tüntető, a rendőrség azonban mindkét menetet szétoszlatta.

A város este nyugodt volt, bár a lakosság rendkívül elkéseredett a legutóbbi események hatása alatt. A zag-

rebi lapok — a Pribicevics-párti Rádics kivételével — mind élesen megítélik a kormány eljárását, amihez hasonló egy osztrák kormány sem tett volna soha. A kormányban ilyen eljárása nagyon megnehezíti a nemzetiség egység megvalósulását.

A törvényszék gyorsan dolgozik

A zagrebi rendőrség már teljesen feldolgozta azt az újabb vádanyagot,

amelyet összegyűjtöttek Rádicsék ellen. Az anyag egy részét már el is küldték a törvényszékre, ahol azonnal hozzáfogtak annak áttanulmányozásához. A zagrebi törvényszék gyorsan fogja feldolgozni a vádanyagot, mert nem akarja, hogy alaptalan vádak miatt ártatlan emberek börtönben üljenek. Zagrebban úgy tudják, hogy Popovics Gyoka demokrata képviselő, Rádics barátja, akia Rádics-párt zagrebi nagygyűlésén fel is szólalt, Zagrebban tartózkodik és ott állítólag Trumbicssal is tárgyalt.

A demokrata párt ezzel szemben nemcsak azt cáfolja, hogy Popovics Gyoka Trumbicssal tárgyalt volna, hanem azt is, hogy Popovics Zagrebban tartózkodik.

A Surmin--Pribicevics párharc

Pasics békéltető tárgyalásai — Surmin Vilder Veceslav fejét követeli

Beograd. A Surmin és Pribicevics miniszterek közti nézeteltérés még mindig nem simult el, bár Pacics Nikola miniszterelnök minden diplomáciai képességét latba veti, hogy kormánya tagjait kibékítse.

Surmin azt követeli Pacicstól, hogy mentse fel állása alól Vilder Veceslav belügyi államtitkár, mert meghiusította pártja listájának beadását a varasdi kerületben. Drinkovics Máté mindenben szolidárisnak vallotta magát Surminnal, ami különösen megnehezítette Pacics feladatát, mert Pribicevics semmi áron nem akarja elejteni Vildert, aki az ő bizalmi embere a belügyminiszteriumban.

Surmin leszerelése érdekében Maximovics Bóza belügyminiszter kötelező ígéretet tett, hogy az Obznanát ezentúl csakis a HRSS tagjai ellen fogják alkalmazni.

A Surmin-Pribicevics harc elsimítását célozta az a tanácskozás is, ami tegnap Drinkovics Máté és Pacics között, majd este Pacics és Krizman Hinkó között lefolyt.

Politikai körökben az a vélemény, hogy Pacics csak a választásokig akarja biztosítani kormánya egységét, mert erre — szerinte — feltétlenül szükség van.

Nincsics tárgyalásai

A francia és görög követ Nincsicsnél

Beograd. Grenard francia követ tegnap felkereste Nincsics Momcsiló külügyminisztert és hosszasan tárgyalt vele.

Este Zamatas görög követ kereste fel a külügyminisztert és a görög-jugoszláv szerződés megújításáról, továbbá a szalonikii kikötő jugoszláv zónájának kibővítéséről tárgyalt vele.

Házkutatás Karlovcin

A karlovci rendőrség tegnap házkutatást tartott Nedelykovic diszidens radikális jelölt lakásán, azonban nem talált semmi kompromittáló anyagot és eredménytelenül kellett távoznia.

A szerémi kerületben a diszidens radikálisok Nedelykovic volt radikális képviselőt jelölték, mivel a hivatalos listán nem akarták jelölni Nedelykovicot. Nedelykovic mellőztetésének az volt az oka, hogy ő követelte a radikális pártban Markovics Laza bíróság elé állítását.

ROVÁS

Megdrágult a kenyér. Ha a Fruska-gorac-gyár összes készítményének árát ötven százalékkal fogja felemelni, ígéretet teszünk arra, hogy a Vajdaság iparsztráias életének eme kétségtelenül jelentős eseményéhez egyetlen szónyi kommentárt se fűzünk. Most azonban másról van szó. A kenyérről. Arról a mindennapi kenyérről, amely ugyanis mint elsőrendű életszükségleti cikk, s úgyis, mint szimboluma az életnek, ott van mindennapi imánkban, mint a legdrágább foglalatban. Ez a kenyér drágult meg most olyan megdöbbentő és olyan érthetetlen körülmények között, hogy — a legjobb esetben — rendőr és bíró után volna jogunk kiáltani. Az ideit természetesen nem hivatkozhatunk senki. Az kielégítően jó volt. A dinár nemzetközi értékelése soha kedvezőbb számokat nem mutatott, mint mostanában. *Miért drágult akkor olyan rohamosan a buza?* Vajjon szó nélkül kell-e bele nyugodnunk abba, hogy a dinár árfolyamemelkedésének mindig egyúttal kell járnia az életszükségleti cikkek megdrágulásával? És feltehetjük-e a kérdést: Ki a hibás? A tőzsde? Ki a bűnös? A közvetítő kereskedelem? A szegény emberek mindennapi kenyere ellen történt itt bűnös merénylet, s ha a buza ára minimális lehetett akkor, amikor learatták, miért és hova kapaszkodik ez az ár most? Romániában 2—3 dinár egy kiló kenyér. Nálunk hat, esetleg hét. De beszéljenek a tények és a számok. Mi még csak egyetlen megjegyzést teszünk: *Minden országban a kenyér ára a valuta igazi vásárló erejének kifejezője.* Ebből a megállapításból önként következnek sok másik, többek közt ez is: *Kik kontremindjünk hazai kenyérről a dinárt?* Nem vagyunk felelős miniszter, de ide merjük írni: *Vizsgálatot követelünk!*

Magyarok radikális-pártjai a Tiszamentén. A Senta és környékén lakó magyarság számára egymásután rendezik a radikálispartit népgyűléseket. A magyarság — amelyet mindig érdekelt a politika, ha választásokról volt szó — megjelenik a gyűléseken már csak azért is, miután csupán ezek azok a gyűlések, amelyek „minden zavaró incidens nélkül” szoktak lefolyni. Sőt „belépők” is vannak, ha túl barátságos az erre irányuló invitálás. A magyar sajtó pedig fél és szürke sorokban közöl apró tudósításokat ezekről a jelentékteleneknek éppen nem nevezhető gyűlésekről. Az egészben azonban vizsgálódni, hogy nemrég ezek közül a magyarok közül hoztuk azt a választási jelölt, amelyet néhány napja iktattunk a „Délbácska” homlokára: *Tiszteled az összes kormánypartokat és a Magyar Pártot add le szavazatodat...*

Hogyan történik a szavazás?

A novisadi törvényszéki kerületben a hatodik urna a Magyar Párté

1. Minden szavazónak érdeke, hogy minél korábban menjen el szavazni.
2. Minden szavazó jól teszi, ha személyazonossági igazolványát — amennyiben ilyenrel rendelkezik — magával viszi.
3. A szavazókat önként bocsájtják be a szavazóhelyiségbe.
4. Minden szavazónak meg kell mondania nevét, életkorát, foglalkozását és városokban lakcímét a bizottság előtt.
5. Minden szavazó a választási elnöktől szavazógolyót kap, amelyet jobb kezébe fog és aztán öklét összeszorítja, hogy a golyó ne legyen látható.
6. A szavazó ezután kezdve az első urnától az utolsóig, minden egyes urnába jó mélyen bedugja öklébe szorított jobb kezét és abba az urnába ejti bele golyóját, amelynek listájára akarja leadni szavazatát. Minden urnán rajta van a jelöltek listája és az urna száma. Ha a választó az utolsó urna előtt dobta is be golyóját, mégis összeszo-

ritott öklével kell kivennie kezét az urnából és összeszorított öklével kell kezét bedugnia a még hátralévő urnákba, hogy senkise tudhassa, melyik urnába dobta bele golyóját. Ha a választó az utolsó urnából is kivette kezét, összeszorított öklét kinyitja és megmutatja azt a választási elnöknek annak bizonyosságául, hogy golyóját valamelyik urnába ejtette és leszavazott.

7. A törvény tiltja, hogy a választó bármily módon is jelezze, hogy melyik urnába dobta golyóját. A szavazás feltétlen titkossága tehát biztosítva van. Senkise hallhatja, hogy a golyó melyik urnába esett, mert a golyó gummiból van és az urna belseje ki van párnázva, a golyó esése tehát semmiképp sem hallható. Minden ellenkező híresztelés nem igaz.

8. A Magyar Párt urnája sorrendben a hatodik, 6-os sorszámúval van jelölve és rajta rózsaszínű papíron kifüggesztve a jelöltek neve. A 6. urna dr. Sántha György urnája.

A korrupció üldözése a vasutnál

A beogradi kereskedelmi és iparkamara körlevele a kereskedőkhez és iparosokhoz

A beogradi kereskedelmi- és iparkamara körlevelét intézett az összes kereskedelmi- és iparkamarákhoz és kereskedelmi egyesületekhez, melyben felhívja a kereskedőket, nagy- és kisiparosokat, hogy járjanak a közlekedési miniszterium kezére és tegyék lehetővé a vasutaknál uralkodó korrupció letörését.

A felhívásban kéri az érdekelteket, hogy minden egyes esetben, amikor vasuti alkalmazottak megvesztegetésüket kéri, vagy kötéles ellenszolgáltatás

tukért ajándékokat fogadnak el és az tudomásukra jut, közöljék a területükön fekvő kamarájával vagy kereskedelmi egyesülettel, mely a panaszt a közlekedési miniszteriumnak továbbítja.

A közlekedési miniszter a beogradi kamara közbenjárására megígérte, hogy a közölt adatok alapján haladéktalanul fegyelmi vizsgálatot indít az illető tisztviselő vagy alkalmazott ellen, mert eltökélt szándéka, hogy a korrupciót kiüldözi az alája rendelt hivatalokból.

Olcsó földbérletet akartak

A szőregi pusztá bérloinek pere a földmives szövetséggel

A Turija melletti Szőreg pusztá, amely 4500 holdból áll, a 6 vajdasági gör. keleti szerb püspök tulajdonát képezi. A pusztát a beogradi szerb földmivesek szövetsége bérlé és egy 700 holdnyi területen mintagazdaságot rendezett be, a többi 3800 holdnyi területet pedig a szövetség tagjai között parcellázta. A szövetség holdanként 700 dinár bért fizet, a bérloik pedig 800 dinárt fizetnek a szövetségnek, amely a holdankénti 100 dinár különbözetből egy földmivesiskolát tart fenn és adminisztrációs költségeit fedezi. A bérloik 1923. szeptemberében kifizettek egy félvéri bért, de amikor 1924. áprilisában a második félvéri bért kellett volna fizetni, 120 bérlo kijelentette, hogy nem hajlandó több

bért fizetni holdanként, mint 54 dinárt mert a szőregi pusztá a földbirtok-reform alá esik és a reform alá eső földkezen nem kell több bért fizetni.

A földmives szövetség erre megbízta dr. Tapavica György novisadi ügyvédet, hogy indítson pert a nemfizető bérloik ellen a novisadi járásbírósnál, 20 bérlo ellen pedig dr. Stiefelmayer kulai ügyvéd által a kulai járásbírósnál keresetet adott be. A kereset beadása után a bérloik fele kifizette a bért, a többi azonban nem. A nemfizetők ügyében megtartott tárgyaláson egy a novisadi, mint a kulai járásbírósnál arra kötelezte az alpereseket, hogy fizessék ki a 800 dinár holdankénti bért, mivel a szőregi pusztá nem esik az agrárreform alá.

A járásbírósi ítélet után a földbirtok-reform miniszterium utasította a bérloket, hogy lépjenek vissza a földmives szövetségbe, mert csak így bérelhetik továbbra is a földjeiket.

„Ingyen házhelyeket” osztogatnak Temerinben

Temerin község közel háromezer magyar szavazójának voksaiért kemény küzdelem folyik s ebben is az élen halad Kovács Gáspár, a község jelenlegi bírója, aki annak fejében, hogy a megkapja ezen tisztséget, ígéretet tett a radikális pártnak minimálisan négyszáz szavazó szállítására. Kovács megkapta a hön óhajtott bírói pálcát, de a temerini magyarok még ennek az intésére sem hajlandók besétálni a radikális táborba. A voksokat aznban szállítani kell, ellenkező esetben a bírói pálcá visszajár, ezért Kovács Gáspár uram mindennap hosszú előadást tart a község szegényeinek az egyedül üdvözítő radikális pártól. Kovács uram a szép szavak tetejébe már azt is megígérte, hogy a község jelenlegi vásárterét ingyen házhelyek részére felparcelláztatja és kiosztja. Miután a választások előtt ennyi ígéret kevés, a bíró még földet is ígér mindazoknak, akik ígéretet tesznek arra, hogy a radikálispart listájára adják le szavazataikat. Hogy ennek a nagy buzgólkodásnak mennyi az eredménye? Egész bizonyossággal hisszük, hogy Kovács uram kénytelen lesz a bírói pálcát visszaadni, mert a temerini magyarság csak földi javakban szegény. Szellemi javakban már kevésbé. A temerini magyarságnak — higgye el a bíró ur — van annyi esze, hogy nem ül föl azoknak az ócska kortesfogásoknak, amelyekkel Kovács Gáspár uram operál a temerini határban. A temerini magyarság a Magyar Pártot fogja leadni szavazatait akármilyen rosszul ül is Kovács uram a radikálisok által kifényesített bírói székében...

Az amerikai petroleumanama

Harding és a belügyminiszter bűnösök voltak

New York. A szenátus 48 szavazattal 30 ellenében elfogadta az emlékeztető és nagy port felvert petroleumbotrány ügyében kiküldött bizottság jelentését. A botrányban — mint ismeretes — a belügyminiszter és Harding elnök is kompromittálva volt. A döntés arról szól, hogy a bizottság megállapította a belügyminiszter bűnösségét és Harding mulasztását a petroleumanama ügyében. A jelentés szerint az állam területéről olyan petroleumot is kiszállítottak, amely a flotta számára szükséges tartalék lett volna.

Ahol hazafias kötelesség az emberhusevés

Hajótörött fehér asszonyok a kannibál törzsfőnök rabságában — A népszövetség erélyes akciót indít a szegyénteljes szokás ellen

Genf. A napokban megjelent Torday Emil, a világhíres magyar utazó *On The Trail Of The Bushongo* című könyve, s ez a könyv kétségbe nem vonható módon megállapítja, hogy az emberévők fajtája igenis él és működik.

Torday Emil a belga Kongót utazta be és ott akadt az emberévő busongokra.

— Az az érdekes, — írja többek között, — hogy ezek a vadak az emberévést hazafias kötelességnek tartják. Az, aki emberhust eszik, meg van róla győződve, hogy a hazájának tesz vele szolgálatot. A vadak szerint ugyanis a megevett ember lelke nem térhet vissza s így nem követhet el többé semmi rosszat.

A hazafias kötelességből való emberévés gondolata teremtette meg azt a titkos társaság, amelynek tagjai arra kötelezik magukat, hogy bizonyos időközökben emberhust esznek. Ebbe a társaságba csak akkor veszik be a

jelentkezőket, ha az előirt próbákat megállották. A próbák abból állanak, hogy az ujoncnak olyan emberhust kell megrágnia és lenyelnie, amely — nem friss.

Hónapokon át fekszik az ilyen emberhus és elképzelhető milyen állapotban van, amikor az ujoncnak szájaiba teszik.

— A titkos társaság ujoncának — beszél Torday — nem szabad egykettőre lenyelnie a falatot. A szabály előírja, hogy lassan és jól meg kell rágni és a lenyeléssel nem szabad sietni... Mindig régiebb és régiebb husokat nyelnek le az ujonccal és ha valamennyi próbát kiállotta, akkor azután a társaság rendes tagjává avatják. Mint ilyennek, jogában van friss emberhust is enni...

A társaság tagjai becsületbeli kötelességüknek tartják, hogy bizonyos időközökben emberhussal éljenek s ritka eset, hogy valaki erről a kötelességről megfeledkezne.

Torday feltűnést keltő könyvének megjelenése egybeesik az Ausztráliából érkezett táviratokkal, amelyek arról számolnak be, hogy ott az utóbbi időben mind sürűbben esett meg, hogy kannibálok fehér embereket kerítették hatalmukba s azokat megették.

Néhány hónappal ezelőtt a Douglas Dravson angol gőzös hajótörést szenvedett Ausztráliának ama partjai közelében, amelyeket vadak laknak. Ezek hatalmukba kerítették a hajó roncsait s a rajtuk talált fehér embereket fogságukba ejtették.

— A férfiakat — így beszélt egy Reading nevű megmenekült matróz — nyomban legyilkolták, felszentelték és megfőzték s még aznap este hatalmas lakomát csaptak a fehér emberek husából. Az asszonyokhoz azonban nem nyultak hozzá, ezeket magukkal vitték...

Az angol lakosság körében nagy izgalmat keltett ez a hír. Az izgalom akkora lett, hogy a szövetségi kormány is kénytelen volt közbelépni.

— Expedíciót fogunk kiküldeni — mondotta a miniszterelnök a parlamentben — és ennek az expedíciónak az lesz a feladata, hogy a rabságba jutott fehér asszonyokat megmentse.

Az expedíció el is indult és noha hetekig odavolt, eredménytelenül tért vissza. A közvélemény nem nyugodott meg ebben és tovább követelte, hogy mentessék meg a szerencsétlen nőket.

Stronach képviselő Brisbane-ban szenvedelmes beszédet mondott a kormány ellen.

— Meg vagyok róla győződve — szökö többek között, — hogy az expedíció eredménytelenségéről szóló hír csak mese. Én kerülő uton, de feltétlenül hiteles forrásból arról értesültem, hogy a rabságba került fehér asszonyok még most is élnek. A törzsfőnökök között osztották ki őket, s ezek most kényük-kedvük szerint bálnák velük... En magányon érintkezésbe is léptem ezekkel a törzsfőnökökkel, akik nem tagadták, hogy valóban fehér asszonyok is vannak a háremeikben. A törzsfőnökök azt mondták, ha fegyveresen akarják tőlük a fehér nőket elvenni, akkor — nyomban megeszik őket.

Stronach képviselő mindezt a kormány tudomására hozta és ennek az lett az eredménye, hogy a kormány újabb expedícióra szánta el magát.

A népszövetség itteni hivatala Afrikából is kapott értesítéseket, amelyek ugy szólnak, hogy ott az emberévés az utóbbi időben mind jobban felindult. Törzsek, amelyek már évtizedek óta a civilizáció uralma alatt élnek, ismét visszaestek ebbe a bűnbe. A népszövetség titkarsága alighanem fel fogja szólítani az európai államokat, hogy lépjenek fel erélyesebben és szüntessék meg ezt az emberiséget bemocskoló szegyént.

HIREK

Hány párt küzd a választásokon? A február hó 8-ikán megtartandó választásokon 18 párt vesz részt és ez a 18 párt 358 listát adott be. A radikális párt 42, a radikális disszidensek 23, független radikálisok 5, demokraták 40, demokrata disszidensek 8, földművesek 40, köztársaságiak 21, szerb-párt 21, socialista-párt 18, klerikálisok 12, Spahó-párt 8, németpárt 6, dzsemijet 5, Lovrekovics 4 magyar-párt 4 kerületben lép fel.

Megszüntették a kamenicai helyihajózáratot. A révkapitányság közlése szerint a kamenicai helyihajó a mai naptól kezdve további intézkedésig beszüntette járatát.

A Kath. Olvasókör közgyűlése. Az Egres-utcai Kath. Olvasókör f. évi január hó 25-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését.

A szentévi zárandókatok. Budapestről jelentik: A szentévi való tekintettel öt zárandó-csoport indul rövidesen Rómába. Az elsőt márciusban Mikes szombathelyi püspök, a másodikat áprilisban Csernoch hercegprímás, a harmadikat júliusban gróf Zichy pécsi püspök, az ötödiket októberben Szmrécsányi egri érsek vezeti. A negyedik szeptemberben lesz, de még nincs megállapítva, kinek a vezetése alatt.

Az anatómia első nő-professzora. Londonból jelentik: Dr. Mary Lucas Keene kisasszonyt a király ki-nevezte a londoni egyetem anatómiai tanszékére nyilvános rendes tanárnak. Ő az első nő, akit az anatómia professzorává neveztek ki.

Tüzoltóbál. A novisadi önkéntes tüzoltók f. évi február hó 15-én a Szloboda szálló nagytermében tartják meg idei báljukat. A nagysikerűnek ígérkező bál kezdete este 8 órakor.

A tőzsdéigynökök anyagi felelőssége. Csütörtökön délelőtt tartotta meg rendes havi értekezletét a novisadi tőzsde igazgatósága. Az elmúlt év forgalmáról szóló jelentés fel-olvasása után az igazgatóság kimondta, hogy a közvetítéssel foglalkozó tőzsdéi ügynökök felelőssége szemben mindaddig anyagi felelősséggel tartoznak, amíg a kötvény a vevő és eladó birtokába nem jut. Az ülés még elhatározta, hogy a tőzsde jogügyi tanácsosát, dr. Borota Braniszlávot külföldi utra küldi, hogy több külföldi tőzsdén a tőzsdébiráskodást tanulmányozza.

(x) **Szén, brikett** szobafűtéshez és elsőrendű tűzifa kapható Schwarz testvéreknél. Hal-tér 11. Telefon 9. (1-6)

Véres családi dráma Budapest. Budapestről jelentik: Tegnap éjszaka egy óra tájban az Egressi-ut 18. számú lakásukban Hartmann József vendéglős összeveszett feleségével, aki szemére vetette, hogy a keltetőnél többet iszik. A vendéglős, aki idegbe-teg ember, dühében kést fogott az asszonyra, ez az utcára menekült előre és ott bolyongott egy darabig. Hossz-szabb idő múlva abban a reményben tért vissza, hogy az ura azóta már lecsillapodott. A szobába érve a szeren-csétlen embert a padlón fekvő vére fágyva találta, mellébe szurva állt az a konyhakés, amellyel órá támadt. A közeli rendőrszobáról értesítették a központi ügyeletet, ahonnan rendőri bizottság szállott ki. Megállapították, hogy a késszurás a vendéglős szívét vágta át és megölte. Holttestét a bonc-tani intézetbe vitték és megindították a vizsgálatot, hogy a véres tragédia úgy történt-e, amint az asszony előadja.

Mozi

Mindenki asszonya... a címe annak a filmnek, amely az Odeonban péntek, szombat és vasárnap kerül színre és amelyet Korda, a kiváló film-rendező tökéletes művészettel állított össze. Korda Mária és Somlay Artúr kiváló művészi játéka elsőrangú film-mű avatták a „Mindenki asszonya” című filmet.

A gazdák aggodalommal várják a hó leesését

A terméskilátások kedvezők — Növekedtek az egérkárók — Kedvező tavaszi időjárás sok kárt helyrehoz

Az utóbbi időben több ízben jelentek meg hírek arról, hogy a kedvezőtlen időjárási viszonyok hátrányosan befolyásolják a terméskilátásokat. A földművelésügyi miniszterium vezető helyén a legújabbban beérkezett jelentések alapján a terméskilátásokról a következőket közlik:

A terméskilátások országsszerte általánosságban nem kedvezők, mert sem ősszel, sem most a szükséges csapadékmennyiség rendelkezésre nem áll. A gazdák aggodalommal várják a

hó leesését; ez mindenesetre segítene a helyzeten. A szárazság következményeképpen jelentékenyen növekedtek az egérkárók: ezek is jelentősen járulnak a terméskilátások kedvezőtlen alakulásához.

Kedvező tavaszi időjárás sok kárt helyrehozhat. Ha tavasszal kedvező lesz az időjárás, a sok hátrányos körülmény ellenére még jobb lehet a termés, mint a múlt esztendőben volt. Igen sok függ a tavaszi munkálatoktól és főként a májusi esőtől.

A szubotocai adóhivatali sikkasztót négy évre ítélték

Fogpiszkálással nyitotta ki a városi pénztárt

A szubotocai törvényszék büntető tanácsa tegnap délelőtt tárgyalta Papp István a szubotocai adóhivatali sikkasztó bűnpörét, akit az ügyészség avval vádol, hogy 1923. szeptemberétől 1924. július 23-áig, mint a szubotocai városi adóhivatal pénztárához ellenőri minőségben beosztott napidíjas, különböző befizetéseket vett fel a felektől, ezek helyett azonban kisebb összegeket jegyzett be a könyvekbe. Ilymódon 94.300 dinárral károsította meg a várost. Az ügyészség emiatt sikkasztással és okirathamisítással vádolja Pappot. A vád másik pontja az, hogy Papp István augusztus 29-én délután öt és hat óra tájban felment hivatalába, mert tudta, hogy ott ebben az időben senkisért tartózkodik és álkulcsal, amit már hónapokkal előbb elkészített, felnyitotta a pénztár vasszekrényét. A pénztárszekrény tartalmát, 200.000 dinárt magához vette és utána Ma-

gyarországra szökött. Papp István kihallgatásakor elmondja, hogy egy fogvájóval nyitotta ki a kasszát. Előadja, hogy kevés fizetéséből nem tudott megélni, ezért követte el a sikkasztásokat. A sikkasztott pénzből szerencsét akart próbálni a budapesti tőzsdén és azután vissza akarta fizetni a pénzt a szubotocai adóhivatalnak.

Összesen nyolc ízben lopott a pénztárból, legtöbbször vasárnap délután vagy ünnepnapon, amikor nem ellenőrizték. Mikor az utolsó kétszáz ezer dinárt ellopta, Pestre szökött és mivel hajlamot érzett a színészetre, beiratkozott a Rózsahegy-i színiiskolába. Tőzsdézési kezdett, de ezen elszórt száz-ezer dinárja.

A tanuk kihallgatása, a vád és vé-dőbeszéd megkérdezése után a bíróság kihirdette az ítéletet, amely Papp István négy évi fegyházra ítélte.

Mi van megírva a csillagokban?

Fantasztiikus csillagászati jóslások 1925-re.

A csillagokból való jóslásnak valamikor megvolt a mindennapi jelentősége, s bár erről ma már beszélni sem lehet, a „jóskod” még mindig nem pusztultak ki teljesen. Sőt manapság is minden évben megjelenik egy csillagászati évkönyv, amely magában foglalja az összes efajta bölcsességeket. A legismertebb csillagjóskok egyike, Österreicher göppingeri nyug. főtanító (Württemberg) a következőket jóslja az 1925. évre:

1925-ben az uralkodó csillagzat a Mars, az egész esztendő tehát inkább száraz mint nedves. Kevés szép idő, sok súlyos vihar.

A tavasz száraz, hideg lesz sok dérral, állandó erős széllet június 9-ig. A nyár olyan forró lesz ezzel szemben, hogy sok erdőégés lesz a forróság folytán. Az éjszakák melegek és tikkasztók.

Az ősz száraz lesz. Kiváló bor terem az idén.

A tél meglehetősen hideg lesz 1925. évben és ugyancsak inkább száraz lesz mint nedves. Mint jelezte, kiváló bor terem az idén, de kevés komló és semmi dió ezzel szemben a kártékony lérgyek rendkívül elszaporodnak.

A Mars év beteg s égei forrótermészetűek. Vérhas, stb. Az ebben az évben született gyermekek katonai érzelmek, hőskés és olyan egyének főleg, akik tüzzel-vassal dolgoznak — tehát szakácsok és sebészek. (Kedves lesz a jövő esztendő, amely csupa sebészt és szakácsot fog kitermelni.)

Ami most már a jóslásokat egyenként illeti, oly sok van, hogy nehéz volna őket mind felsorolni. Most már fi-

gyeljük meg, hogy a legközelebbi napokra mit jósol az asztrológiai főtanító. Tehát:

Januárban a Mars a Kos-jegyében áll, ami háborús és tettekben mozgalmas időt jelent. Január 19-ikétől február 19-ikéig Németországban ez a helyzet: Kritikus a külföldhöz való viszonyra nézve, amelyek háborús bonyodalommal fenyegetnek a kereskedelemben és az iparban is. Sok válóper lesz ebben az időben. Az iskolákat és a gyermekeket veszedelem fenyegeti főleg árviz által. Nagy árulás történik ez alatt az idő alatt.

Február 19-ikétől, március 19-ig: a pénzügyi életben sok újság történik. Egy magasállású egyének a betegsége és a halála is ebbe az időpontba esik.

Egy nagyon kritikus, gonosz nap február 10-ike, amely különösen katasztrófális hatású lesz Németországra, Csehországra és az alpesi országokra. Ezen a napon összeesküvések felfedezése, pánik stb. lesz.

Azonban nemcsak a németeknél, más nációnál is akad bőven ilyen jós. Mit jósol például az olaszok leghíresebb csillagbálatója: Gran Pescator di Chiavelli. Az év első hét hónapjára a következőket jóslja:

Januárban meghal egy magasrangú olasz hölgy. Keleten háború tör ki. Február 13., 14. és 15-én több országban heves földrengés lesz. Ugyancsak ebben az időben több országban forradalom tör ki.

Március végén több politikai merénylet lesz. Áprilisban egy előkelő személyiség nagy veszélybe kerül. Májusban eljegyzi magát egy uralkodó fejedelem.

MEGHÍVÓ

A Novisadi Építészeti Munkások Betegsegélyző Egyletének vigalmi bizottsága 1925. évi január 25-én (vasárnap) saját betegsegélyző pénztára javára, a „Sloboda” szálló nagytermében, konfetti- és szerpentin-csatával egybekötött

BÁL-ÜNNEPÉLYT

rendez, melyre az összes egyesületeket, polgári és katonai hatóságokat, valamint Novisad és környéke t. közönségét tisztelettel meghívja *A Rendező Bizottság*. — A zenét a novisadi katonazenekar szolgáltatja. — Belépődíj személyenként 15.— Dinár. — Kezdeté este 8 órakor.

Juniusban egy nemzet forradalomba megy uralkodója ellen. Juliusban egy uralkodót lemondatnak trónjáról, ami nagy zavarok okozója lesz. Julius 27-én egy uralkodó élete nagy veszélybe kerül. Hát aki megéri, majd kontrollálja, hogy igazuk volt-e a csillagjóskoknak.

Hogyan osztják fel a Károlyi-vagyont

A bíróság rövidesen meg fogja hozni a döntését a hazaárulásért elítélt Károlyi Mihály vagyonának felosztásáról. Először pontosan megállapítják, miből áll a vagyon, azután a vagyontömeget szétszítják, még pedig az országos földbirtokrendező bizottság útján, hogy az államnak jutó részt lehetőleg mező-és erdőgazdasági ingatlanokból sajátítsák ki. A megmaradó részre nézve a birtoklás és utódlás joga a felelős személyek kizárásával az utódlásra jogosult többi várományost illeti, még pedig a Károlyi-család olyan tagjait, akiknek egymás után következő névsorát a hitbizományi levél közli. Az államnak jutó ingatlán egy éven belül földbirtokreform céljaira használandó fel és azt legelsősorban is a rokkantak között kell felosztani. A hitbizományon kívül Károlynak más magánvagyonra alig van és az teljes egészében az államot illeti.

BALI NAPTÁR

Január 24. A „Jugendchor” evangélikus német dalegylet dalestélye a Sloboda szálló nagytermében. Jegyek elővételben a német könyvkereskedésben és Lütze Rudolf cipőüzletében kaphatók.

Január 25. Vasárnap. A Novisadi Építészeti Munkások Betegsegélyző Egyletének mulatsága a Sloboda szálló nagytermében. A zenét katonazene szolgáltatja. Kezdeté este 8 órakor. Belépti díj 15 dinár.

Január 27. Kedd. A novisadi gimnázium táncegyekötőt Szent Száva ünnepélye a Szloboda-szálló nagytermében. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek elővételben a gimnáziumban Bakis Jovan tanárnál kaphatók.

Február 15. A novisadi önkéntes tüzoltók bálja a Slobodában. Kezdeté este 8 órakor.

Február 22. A NAK nagy álarcosbálja a Slobodában. Kezdeté est fél 9 órakor.

Tőzsde

Emelkedik a buza ára. A novisadi terménytőzsdén néhány nap óta erősen emelkedik a buza ára. A tegnapi tőzsde-lap szerint a buza elérte már a 470 dináros árat, este azonban már 475 dináros áron történtek kötések. A kínálat azonban nagyon tartózkodó és így csak kevés kötés történt.

Beograd, jan. 22. Páris 333—, London 294—, Milano 254—, Newyork 6150, Genf 1185—, Prága 18450, Bécs 00870, Budapest 00865, Bukarest 3250, Szaloniki —, Amsterdam 24—, Berlin 1480, Szófia —, Zagreb, január 22. Páris 335, Zürich —, London 295, Milano 255—, 257, Newyork 62—, Prága 185, Bécs 00872, Budapest 00865, Berlin —, Bukarest 33—, Amsterdam —, Brüsszel —, Szófia —.

Zürich, január 22. Beograd 845, Newyork 51862, London 2483—, Páris 2805, Milano 2137, Prága 1555, Bécs 000832, Budapest 00072, Szófia 375, Bukarest 275, Szaloniki 890, Berlin 12345, Brüsszel 2680, Amsterdam 20925, Athen —.

Novisadi terménytőzsde

1925. január 22

Hivatalos jegyzések.

Buza bácskai 75—76 kg-os 2 százalékos kötés 465—470 (400 mm), bácskai 75kg-os 2 százalékos kötés 46250 (100 mm), szerémi kötés 460 (200 mm).

Tengeri bácskai kötés 20750 (1850 mm), bácskai 100 százalékos kassza februárra kötés 205 (1100 mm), bács-

kai februárra kötés 211:50 (150 mm), bácskai március-áprilisra kötés 232:50 (1000 mm), bácskai márciusra (Tisza) kötés 230 (2500 mm), bácskai február márciusra 50 százalékos kassza kötés 215 (1000 mm), bánáti kötés 230 (200 mm), bánáti paritás Senta kötés 207:50 (300 mm), szerémi februárra kötés 217:50 (1000 mm).

Írányzat: szilárd.

KÖSŐ

és darált kő, vagon és kisebb tételekben kapható. Gyors és pontos kiszolgálás. Ugyisint raktáron tartom a legjobb **falusi lisztet** stb.

Gausz János sómalma

Novisad, Futoski put 66. - Tel. 534.
10120-1-12

Aki Wilde Oszkár kezéből jósolt

A kiromancia a kéz vonalainak irányából von le az emberre következtetéseket. Ez a művészet arra a tényre támaszkodik, hogy a kéz és vonalainak felépítésében a szellemiség és az egyén lelkiisége épen úgy kifejezésre jut, mint az arcbán, vagy a kézírásban. Schermann, a kiromancia legkiválóbb képviselője szerint a művészet ott kezdődik, ahol a grafologia eszközei megszűnnek. Schermann méltó mestertársa Cheiro, a világhírű angol kiromancista, és Angliában és Amerikában páratlan, aki a legelőkelőbb körökkel tartott összeköttetést. Nem kisebb személyiségek fordultak elő praxisában, mint VII. Eduárd, lord Russel of Killowen, lord Balfour, Dewey admirális, V. F. Gladstone, Max Müller professor, a két Chamberlain. Könyve: „A kéz beszéde” husz kiadást ért el. Cheiro a következő visszaemlékezést beszéli el Wilde Oszkarral kapcsolatban:

1894-ben egy napon a finom érzésű ismert író Blanche Roosevelt (Machetta d'Algrí grófnő), Liszt Ferenc egyik tanítványa, villásreggelit adott és Cheiro a látogatók kezéből olvasott egy függöny mögött ülve, úgy, hogy a megjelenteket nem láthatta. Ebből az alkalmából konzultálta a ház vendégeit, Colonna herceget, madame Melhát, lord Leighton és másokat.

Legnagyobb eredményét ezen az estén Cheiro Oskar Wilde esetében érte el, aki akkor költői hírnevének tetőpontján állott. (Azon az estén aratta „Az asszony jelentőség nélkül” legnagyobb sikerét.) Amikor Wilde a függöny keze nyílásán átnyújtotta kezét. Cheiro nem is sejtette, hogy az áll előtte, körül abban a pillanatban egész London beszélt. Cheiro a két kéz vonalainak különbsége annyira meglepte, hogy tüstént kijelentette: A balkéz szokatlan ragyogással és hírnévvel teljes sorsot mutat, a jobbkéznek jegyeiből arra kell következtetnie, hogy ez a kéz meghiusít és feldul mindent. Benyomásait ezekbe a szavakba öntötte: „A balkéz egy király keze, a jobbkéz pedig olyan király keze, aki önmagát küldi száműzetésbe.”

A meglepődött látogató megkérdezte: — Milyen időpontban következik ez be?

— Pár éven belül — hallzott Cheiro felelete — a negyvenegy és negyven kettedik éve között.

A társaság általános nevetésbe tört ki. — Pompás vicc! — volt az egyhangú válasz.

Wilde a társaság felé fordulva, nyugodtan megismételte:

— A balkéz egy király keze, a jobb egy király keze, aki magát száműzetésbe küldi, — szölte, megfordult és magába mélyedve elhagyta a termet.

Blanche bosszus volt, hogy Cheiro a nap hőstét elüldözte.

Cheiro pont abban az időben találkozott Wildeal, amikor a jóslatnak teljesülni kellett. Wilde hallani akarta, vajjon be fog-e következni a csapás. A kiromancista azt válaszolta, hogy nagyon nagy lesz a megpróbáltatás, de Wilde élete nem fog rámenni.

Wilde nyugodtan fogadta a megegyezést, de távozóban így bucsuzott: „Kedves barátom, ön nagyon jól tudja, a végzet nem tűr meg embert a reámváró csapás legmagasabb pontján.”

Ezután a találkozás után Cheiro, aki közben a félvilágot beutazta, Wilde-del 1900-ban Párisban találkozott újra, a világiállításán. Kellemes nyári este volt. Cheiro öt barátjával egy étterem terraszán étkezett, amikor egy megtört alak ment el előttük és a tömegetől különváltan oldalt leült.

Cheiro nem ismerte volna fel, ha asztaltársaság fel nem hívja reá a figyelmét.

— Nézzétek csak! Oskar Wilde!

Pillanat alatt felemelkedett Cheiro.

— Beszélnem kell vele. Oda kell mennem.

— Ha megteszi — jegyezte meg az egyik vendég — a visszajövetelt megspórolhatja.

Cheiro Wilde-hoz lépett és kezét nyújtotta.

Irtóztos magárahagyatottságában Wilde egyideig néma maradt, majd könnyekoen tört ki és kissé összeszedve magát, így szólt:

— Drága barátom! Köszönöm, hogy eljött. Mindenki kerül engem. Milyen jó, hogy hozzám jött!

Aztán beszéltek, hosszan elmerengtek, míg elmúlt a zene, elhalt a szavak, léptek zaja és a kiállítás fekete ködbe süllyedt. Mindenről beszélt. Életének folyásáról, a hibákról, amelyeket elkövetett, életéről a fogságban, szabadság fölötti örömről, mindenről. Végül rátért a legkeserűbbre, ami érte, a reménytelenségre, kétségbeesésre, hogy jóbarátai elkerültek és megvetik. Milyen helyzete volt korábban a világban. Mindezt elvonultatta maga előtt, mintha megrázó, vérrel irt emberi dokumentumokat olvasna.

Jelenléte előhívta a halott multat a sirjából.

— Emlékszik arra a napra Blanchenál, amikor legnagyobb sikeremet ünnepelem és emlékszik, mit mondott ön nekem. Hányszor kellett azóta rá gondolnom!.. Mialatt börtönben gyötörtém, szemléltém a kezeimet és csodálkoztam, hogyan mutatják oly pontosan a sorsot. Csodálkoztam, miért nem szivletem meg a kapott figyelmeztetést. Igen Cheiro, a látható, az élet misztériuma és nem a láthatatlan.

— Ma este ön jöttett művelt. Viszsaadott önmagának. Engedje meg, hogy hazatérjek, egyedül a csendes utcákon. Bizonyára még találkozunk ebben a nagy faluban, Párisban.

— Nem találkoztunk — fejezi be visszaemlékezéseit Cheiro, — de egyike voltam a keveseknek, akik pár hónap múlva a Wilde Oszkár földi maradványait rejtő koporsót sirjába elkisértem.

Szerkesztői üzenet

V. Z. Novisad. A verses krocki még nem érett meg a nyomdafestékre. Tulászták a vers lábait tudniillik. A másik olyan okokból nem közölhető, amelyeket önmagától is kitalálhat.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalata

Nyílt-tér Új csemegékereskedés Novisadon

Tisztelettel értesitem Novisad nagyérdemű közönségét, hogy az Örménytemplom épületében (Kralja Alexandra utca 15.) a mai napon megnyitottam **csemegé- és élelmiszerkereskedésem**, amelynek kellemes és kényelmes **ozsonnázója**

a nap bármely órájában a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll. A **legkiválóbb minőségű kolbász- és füstöltárak, vaj, sajt, konzerv, gyümölcs és déli-gyümölcs a legelőnyösebb napi áron.** Pontos és figyelmes kiszolgálás. Kötő tisztelettel

Nemes Károly

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Apró hirdetések.

A FŐZÉSHEZ némileg értő mindenestény azonnali belépésre kerestetik. Cim a kiadóban. 1-0

JOB házból való **KISZOLGÁLÓ LEÁNY** felvétetik **HANG** cukrászdába, Miletičeva (Kenyer) u. 13. 144-1

HIRDETÉSEK

Egy használt pénzszekrény

megvételre kerestetik.

Cim: **Schmolka hirdetőirodában**
Novisad, Futoski put 2.
145-1-2

Egy 6 személyes luxus-

autó

más vállalkozás miatt minden elfogadható áron eladó. Cim a kiadóban.

FOJT kalapfestő intézet

NOVI SAD,
Njegoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.
Viszont eladók
forduljanak bizalommal cégemhez

Minden méretű és minőségű

SZÖNYEGEK

gazdagon felszerelt raktára:
Hemler Péter Utódainál, Novisad.

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-
Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyisint bel- és külföldi quinttiszta hurokban Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

A magyar földműves és gazdasági altisztek nélkülözhetetlen tanácsadója a

KISGAZDA

Megjelenik kethetenként egyszer, mint **A SZIV UJSÁG** gazdasági melléklete. Előfizetési ára **A SZIV UJSÁG** hetenkint megjelenő kat. hitbuzgalmi lappal együtt egész évre: 66 dinár, félévre 33 dinár. Megrendelhető a

Szent Antal Nyomdavállalat-
nál Szubotica, Harambašičeva ul. 5.
4-0

Figyelem! Vadászok! Figyelem!

Mielőtt fegyvert vagy bármilyen e szakmába eső árut akar venni, vagy javítást eszközölni, forduljon teljes bizalommal

IRSAY JÓZSEF

puskaműveshez, Petrovaradin, Filipovič ulica 23. szám (a posta mellett.)

Nagy raktár mindenféle fegyver és revolverekben. — Elvállal mindenféle **javitást**, ugymint: új cső és távcső szereléseket, új agy készítését, barnítást, márványozást **jótállás mellett.** Vadásztársaság tagjainak nagy **árengedmény**, ugy áruban, mint javításokban. — Királyi lőporeladás!

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete
Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlésebben és olcsó áron.

TELEFON: 488. SZÁM.